

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Starostwie Powiatowym w Białogardzie
w dniach 8-10 października 2024 roku

I. Informacje ogólne.

Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4 70-502 Szczecin
Adres jednostki kontrolowanej	Starostwo Powiatowe w Białogardzie Plac Wolności 16-17, 78-200 Białogard
Osoba kierująca jednostką kontrolowaną w okresie objętym kontrolą i na dzień kontroli	Paweł Wiśniewski - Starosta białogardzki od 2 maja 2024 roku Piotr Pakuszto – Starosta białogardzki w latach 2018-2024
Zakres kontroli	Sposób realizacji zadań własnych powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej określonych ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.), a w szczególności zagadnienia dotyczące: 1) zabezpieczenia w budżecie powiatu środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Domowej, 2) opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, 3) opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym, 4) zapewnienia osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia lub ośrodkach interwencji kryzysowej, 5) opracowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, 6) opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, 7) wydawania zaświadczeń o ukończeniu programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych, 8) realizacji zadań określonych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 oraz Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,

	9) realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych pismem z dnia 16 grudnia 2021 r.
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1.01.2023 r. do dnia kontroli, a opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej kontrolowane były również za rok 2022.
Termin kontroli	8-10 października 2024 r.
Kontrolujący	Dorota Kowalska – główny specjalista - legitymacja służbowa Nr 2/2023 - osoba kierująca zespołem, Aneta Łątka – starszy inspektor wojewódzki - legitymacja służbowa Nr 3/2023
Upoważnienie do kontroli	Nr 110/2024 z dnia 24 września 2024 roku
Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli	– art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej – rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej
Osoby udzielające wyjaśnień	Anna Kowalczyk - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie Marcin Bachtiaj - Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Białogardzie
Podstawy dokonanych w trakcie kontroli ustaleń	informacje przekazane przez dyrektora PCPR w Białogardzie i SOWOPR w Białogardzie, analiza dokumentacji dotyczącej działań powiatu na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz analiza dokumentacji dotyczącej realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych
Skróty użyte w protokole	PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie RPPPD, Program – Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 PPPP, Poradnia – Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białogardzie SOWOPR- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Białogardzie

II. Ustalenia kontroli.

W powiecie białogardzkim jednostką realizującą zadania określone w art. 6 ust. 4 pkt 2, 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie.

1. Zabezpieczenie w budżecie powiatu środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 oraz Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

W okresie objętym kontrolą powiat białogardzki na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej przeznaczył w 2023 r. – 90 753,24 zł., a w 2024 r. – 228 473,57 zł. – środki finansowe zostały przeznaczone m.in. na poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne oraz realizację projektów.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 1

2. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W okresie objętym kontrolą w powiecie białogardzkim obowiązywały trzy programy: Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Białogardzkim na rok 2022 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Białogardzie nr XLI/247/2022 z dnia 31 marca 2022 r., Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Białogardzkim na rok 2023 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Białogardzie nr LI/310/2023 z dnia 8 marca 2023 r. oraz Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Białogardzkim na lata 2024-2030 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Białogardzie nr LXIII/379/2024 z dnia 29 marca 2024. Program na lata 2024-2030 zawierał diagnozę o niskiej wartości merytorycznej, określał zasoby powiatu, wyznaczał główne działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, określał sposoby ochrony osób doznających przemocy, terminy realizacji zadań oraz podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań.

Pouczono o zasadności poszerzenia diagnozy zjawiska przemocy na terenie powiatu oraz o zasadności uchwalenia powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na okres nie dłuższy niż 3-4 lata w związku ze zmieniającymi się potrzebami społeczności lokalnej samorządu powiatowego. Wskazano również na konieczność zachowania ciągłości w opracowywaniu Programu.

Realizacja powiatowego programu w latach 2022-2024 przedstawia się następująco:

Ip.	zadanie określone w programie	informacja o realizacji lub przyczyny braku realizacji
1.	Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna	- diagnoza została przeprowadzona na podstawie ankiet wypełnionych przez mieszkańców powiatu; - przedstawiciele Policji prowadzili w placówkach oświatowych, klubach seniora, bibliotekach oraz na Uniwersytecie III Wieku zajęcia dotyczące obszaru przeciwdziałania przemocy; - Poradnia realizowała warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców, „Szkółę dla rodziców”; - placówki oświatowe z terenu powiatu białogardzkiego organizowały wywiadowki profilaktyczne, pikniki i warsztaty profilaktyczne, prowadziły zajęcia edukacyjne nt. radzenia sobie ze złością, przeciwdziałania przemocy i zdrowia psychicznego; - opracowano i rozpropagowano informacje nt. procedury „Niebieskie Karty” oraz instytucji udzielających pomocy; - powiat współpracuje z założonym w 2024 roku Stowarzyszeniem Kobiety Kobietom, które zorganizowało dla kobiet warsztaty pn. „Poradź sobie ze stresem i pozwól się zrelaksować”;
2.	Ochrona, pomoc i wsparcie osób doświadczających przemocy domowej	- w powiecie białogardzkim funkcjonuje SOWOPR, w którym prowadzona jest grupa wsparcia/samopomocowa dla osób doświadczających przemocy; - rozpowszechniono całodobowy numer telefonu SOWOPR-u; - w PCPR skorzystać można z poradnictwa psychologicznego i socjalnego; - w Starostwie Powiatowym w Białogardzie skorzystać można z nieodpłatnej pomocy prawnej;
3.	Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową	- PCPR realizował programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc oraz programy psychologiczno-terapeutyczne; - osoby które ukończyły ww. programy są monitorowane przez okres trzech lat od zakończenia udziału w programie;
4.	Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących	- SOWOPR zorganizował grupę wsparcia dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie; - Poradnia organizowała grupy wsparcia dla pracowników placówek oświatowych;

	działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	- pracownicy PCPR brali udział w szkoleniach m.in.: „Przemoc wobec dziecka, aspekty prawne”, „Standardy ochrony małoletnich”, „Problematyka krzywdzenia dzieci w aspekcie teoretycznym, skutki, przejawy, znaki rozpoznawcze”;
--	--	--

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 2

3. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową została uwzględniona w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Białogardzkim na lata 2024-2030. Powyższe działania prowadzone były przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Białogardzie, która zorganizowała „Szkołę dla rodziców”. Obejmowała ona cykl zajęć psychoedukacyjnych doskonalących umiejętności odpowiedzialnego wychowywania dzieci pn. „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały i jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” oraz „Rodzeństwo bez rywalizacji”.

Komenda Powiatowa Policji w Białogardzie prowadziła działania profilaktyczno-edukacyjne w klubach seniora, świetlicach wiejskich i placówkach oświatowych. Omawiano na nich procedurę Niebieskiej Karty, pojęcie przemocy domowej i zadania zespołów interdyscyplinarnych.

W powiecie białogardzkim prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne. SOWOPR realizował poradnictwo z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W 2023 roku ze wsparcia skorzystało 61 osób, a w 2024 roku 26 osób. W Starostwie Powiatowym w Białogardzie świadczone nieodpłatną pomoc prawną. W 2023 roku z tej formy pomocy skorzystały 464 osoby, a w 2024 roku 302 osoby. PCPR oferował poradnictwo psychologiczne. W 2023 roku udzielono 89 porad, a w 2024 roku 173 porady. W 2024 roku Stowarzyszenie Kobiety Kobietom udzieliło 35 osobom porad prawnych, 15 osobom porad socjalnych, 23 osobom porad psychologicznych.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 3

4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia lub w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy:

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Powiat białogardzki w ramach realizacji zadania z zakresu administracji rządowej prowadzi Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Białogardzie. Środki na jego prowadzenie zapewnia budżet państwa. W 2023 roku z całodobowego zabezpieczenia skorzystało 9 osób doznających przemocy domowej. W 2024 roku nikt nie skorzystał z tej formy pomocy. SOWOPR realizował również poradnictwo z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizacja ww. zadania winna być finansowana z budżetu samorządu. Powiat przy realizacji tego zadania winien być przygotowany do zapewnienia miejsca schronienia osobie doznającej przemocy już w chwili zaistnienia takiej potrzeby. Brak stosowanego udokumentowania takiej gotowości stwarza ryzyko braku pomocy osobie doznającej przemocy w chwili, gdy będzie ona tego wymagała. Zatem wskazuje się, by powiat podjął stosowne działania w tym zakresie.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w karcie kontroli nr 4

5. Opracowywanie i realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Kwestie dotyczące realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych reguluje rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz zalecenia Wojewody Zachodniopomorskiego z 9 grudnia 2021 roku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową są prowadzone przez osoby:

- posiadające wykształcenie wyższe na kierunku: praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, lub
- posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku: psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, lub

- innym wykształceniem wyższym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji, lub
- będące terapeutami lub psychoterapeutami;
- posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze, co najmniej 100 godzin, w tym 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową,
- posiadające udokumentowany, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Kontrolowana dokumentacja zawierała kopie dyplomów potwierdzające wykształcenie osoby realizującej oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne, zaświadczenia potwierdzające ukończenie wymaganej ustawowo liczby godzin szkoleń oraz zaświadczenia potwierdzające co najmniej 3-letni staż pracy realizatora programu korekcyjno-edukacyjnego w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Informacje ogólne o programie.

lp.	zagadnienie	informacja			
1.	podmiot realizujący program	zadanie na podstawie umowy zlecenia realizowała osoba spełniająca wymogi kwalifikacyjne określone w przepisach.			
2.	środki finansowe na realizację zadania	rok	przekazane	wykorzystane	zwrot
		2023	5 400 zł	5 400 zł	0,00 zł
		2024	13 500	9 000 (na dzień kontroli)	0,00 zł
3.	miejsce realizacji programów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie, Plac Wolności 1			
4.	okres realizacji programu	2023 rok: 5.09.2023 r. – 21.11.2023 r. 2024 rok: 25.06.2023 r. – 13.08.2024 r.			

Na jednego uczestnika wydatkowano kwotę nieprzekraczającą kwoty określonej w kalkulacji zawartej w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023.

Nabór uczestników programu w 2023 r. i 2024 r. oraz jego przebieg.

lp.	sposób naboru	liczba uczestników				uwagi
		zgłoszonych		zakwalifikowanych		
		2023	2024	2023	2024	
1.	ogółem, z tego:	10	11	10	11	
2.	skierowanie przez sąd	0	0	0	0	
3.	samodzielne zgłoszenie	1	1	1	1	
4.	skierowanie przez ZI	8	10	8	10	
5.	skierowanie przez Policję	0	0	0	0	
6.	skierowanie przez kuratora	1	0	1	0	
7.	Inny sposób	0	0	0	0	

Informacja o uczestnikach programu.

lp.	kategoria	płeć	liczba		uwagi
			2023	2024	
1.	przystąpili/ukończyli program	ogółem	10/3	11/5	
2.	płeć	kobiety	4/1	5/2	
		mężczyźni	6/2	6/3	
3.	odbywają karę pozbawienia wolności w zakładach karnych	Kobiety	0	0	
		mężczyźni	0	0	
4.	sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary zobowiązując do udziału w programie k-e	Kobiety	0	0	
		mężczyźni	0	0	
5.	uczestniczą w terapii leczenia uzależnień	kobiety	1	1	
		mężczyźni	0	1	
6.	orzeczenie eksmisji z lokalu	kobiety	0	0	
		mężczyźni	0	0	
7.	orzeczenie nakazu wykonywania prac społecznie użytecznych	kobiety	0	0	
		mężczyźni	0	0	

Ustaleń dotyczących realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dokonano na podstawie analizy dokumentacji pod względem formalnym 8 uczestników programu oraz pod względem merytorycznym dokumentacji 6 uczestników programu.

Realizacja zaleceń Wojewody do realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych z 9 grudnia 2021 roku.

lp.	zalecenie		informacja o realizacji
1.	osoby realizujące program posiadają zgodnie w przepisami/zaleceniami kwalifikacje		realizator posiada wymagane kwalifikacje.
2.	formy pracy	spotkania grupowe	mikroedukacja, analiza sytuacji, „burza mózgów”
		praca indywidualna	brak dokumentów potwierdzających spotkania indywidualne - zgodnie z zaleceniami Wojewody Zachodniopomorskiego z 18 września 2024 roku realizacja ww. programu powinna być prowadzona w formie spotkań indywidualnych lub grupowych
		łącznie czas programu 60 godzin	zrealizowane 60 godzin.
		przerwy pomiędzy spotkaniami nie dłuższe niż tydzień	tak
		grupy liczą maksymalnie 15 uczestników	tak
3.	reguły uczestnictwa	jest dokument, w którym uczestnik zobowiązał się do systematycznej obecności na zajęciach, bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach, powstrzymania od zachowań przemocowych w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi	tak, kontrakt
		osoba uzależniona została w pierwszej kolejności skierowana na terapię leczenia uzależnień	tak
4.	zakres oddziaływań	ramowy program sporządzony przez realizatora, który skonstruowany jest tak, aby było możliwe osiągnięcie następujących celów:	tak

		powstrzymanie uczestnika przed dalszym stosowaniem przemocy	tak
		rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie	tak
		kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci przez użycia przemocy	tak
		uznanie przez osobę stosującą przemoc swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy	tak
		zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie	tak
		zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy	tak
		uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych	tak
5.	monitorowanie	w trakcie trwania programu realizator utrzymuje kontakt z osobami, wobec których uczestnicy stosowali przemoc	tak, rozmowa telefoniczna, wizyty w środowisku
		jest stworzony system monitorowania zachowania uczestników w trakcie trwania programu	tak
		jest stworzony system monitorowania zachowania uczestników do 3 lat po ukończeniu programu	tak
		monitorowanie rozpoczęte było przed upływem 3 miesięcy od	tak

		zakończenia udziału w programie	
6.	ocena realizatora zadania	zostały opracowane wskaźniki, które pozwolą na ocenę wykonania zadania ze szczególnym uwzględnieniem celów określonych w zakresie oddziaływań	tak
7.	dokumentowanie działań	wszystkie działania ze szczególnym uwzględnieniem osiągniętych efektów są dokumentowane	tak
		obecność uczestników na spotkaniach potwierdzana jest listami obecności	tak
8.	warunki ukończenia programu	uczestnik brał udział w minimum 70% spotkań	tak
		zostały osiągnięte cele określone w zakresie oddziaływań	tak

W kontrolowanym okresie w powiecie białogardzkim zrealizowano jedną edycję programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w 2023 roku i jedną w 2024 roku. Odbyły się one w okresach od 25 czerwca do 13 sierpnia 2024 r. oraz od 5 września do 21 listopada 2023 r. Program został zrealizowany w wymiarze 60 godzin. Działania były dokumentowane. Monitorowanie zachowania uczestników i ich funkcjonowania w środowisku rozpoczęto przed upływem 3 miesięcy. Spotkania prowadzone były w formie spotkań grupowych w odstępach tygodniowych. Zgodnie z zaleceniami Wojewody Zachodniopomorskiego z 18 września 2024 roku realizacja ww. programu powinna być prowadzona w formie spotkań indywidualnych lub grupowych.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 5-5.2

6. Opracowywanie i realizacja programu oddziaływań psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Kwestie dotyczące realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych reguluje rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy.

Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz zalecenia Wojewody Zachodniopomorskiego z 9 grudnia 2021 roku.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową są prowadzone przez osoby:

- posiadające wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, lub
- posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub na, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, kierunku resocjalizacja, lub
- będące terapeutami lub psychoterapeutami;
- posiadające udokumentowany, co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową mogą również prowadzić osoby posiadające udokumentowane prowadzenie co najmniej pięciu edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Kontrolowana dokumentacja zawierała kopie dyplomów potwierdzające wykształcenie osoby realizującej program oraz zaświadczenia potwierdzające co najmniej 3-letni staż pracy realizatora programu w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Informacje ogólne o programie.

lp.	zagadnienie	informacja			
1.	podmiot realizujący program	zadanie na podstawie umowy zlecenia realizowała osoba spełniająca wymogi kwalifikacyjne określone w przepisach.			
2.	środki finansowe na realizację zadania	rok	przekazane	wykorzystane	zwrot
		2023	4 500 zł	4 500 zł	0,00 zł
3.	miejsce realizacji programów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie, Plac Wolności 1			
4.	okres realizacji programu	2023 rok: 7.09.2023 r. – 16.11.2023 r.			

Na jednego uczestnika wydatkowano kwotę nieprzekraczającą kwoty określonej w kalkulacji zawartej w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023.

Nabór uczestników programu w 2023 roku oraz jego przebieg.

lp.	sposób naboru	liczba uczestników		uwagi
		zgłoszonych	zakwalifikowanych	

		2023	2023	
1.	ogółem, z tego:	5	5	
2.	skierowanie przez sąd	0	0	
3.	samodzielne zgłoszenie	0	0	
4.	skierowanie przez ZI	0	0	
5.	skierowanie przez Policję	0	0	
6.	skierowanie przez kuratora	0	1	
7.	Inny sposób (powiadomieni przez PCPR)	5	5	

Informacja o uczestnikach programu.

lp.	kategoria	płeć	liczba	uwagi
			2023	
1.	przystąpili/ukończyli program	ogółem	5/5	
2.	płeć	kobiety	0	
		mężczyźni	5/5	
3.	odbywają karę pozbawienia wolności w zakładach karnych	Kobiety	0	
		mężczyźni	0	
4.	sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary zobowiązując do udziału w programie k-e	Kobiety	0	
		mężczyźni	0	
5.	uczestniczą w terapii leczenia uzależnień	kobiety	0	
		mężczyźni	0	
6.	orzeczenie eksmisji z lokalu	kobiety	0	
		mężczyźni	0	
7.	orzeczenie nakazu wykonywania prac społecznie użytecznych	kobiety	0	
		mężczyźni	0	

Ustaień dotyczących realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego dokonano na podstawie analizy dokumentacji pod względem formalnym i merytorycznym 5 uczestników programu.

Realizacja zaleceń Wojewody do realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych z 9 grudnia 2021 roku.

lp.	zalecenie		informacja o realizacji
1.	osoby realizujące program posiadają zgodne w przepisami/zaleceniami kwalifikacje		realizator posiada wymagane kwalifikacje.
2.	formy pracy	spotkania grupowe	sesje grupowe
		praca indywidualna	brak dokumentów potwierdzających spotkania indywidualne - zgodnie z zaleceniami Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 18 września 2024 roku realizacja ww. programu powinna być prowadzona w formie spotkań indywidualnych lub grupowych
		łączny czas programu 60 godzin	zrealizowane 60 godzin.
		przerwy pomiędzy spotkaniami nie dłuższe niż tydzień	tak
		grupy liczą maksymalnie 15 uczestników	tak
3.	reguły uczestnictwa	jest dokument, w którym uczestnik zobowiązał się do systematycznej obecności na zajęciach, bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach, powstrzymania od zachowań przemocowych w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi	tak, kontrakt
		osoba uzależniona została w pierwszej kolejności skierowana na terapię leczenia uzależnień	nie było takich osób
4.	zakres oddziaływań	ramowy program sporządzony przez realizatora, który skonstruowany jest tak, aby było możliwe osiągnięcie następujących celów:	tak

		powstrzymanie uczestnika przed dalszym stosowaniem przemocy	tak
		rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie	tak
		kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci przez użycia przemocy	tak
		uznanie przez osobę stosującą przemoc swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy	tak
		zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie	tak
		zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy	tak
		uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych	tak
5.	monitorowanie	w trakcie trwania programu realizator utrzymuje kontakt z osobami, wobec których uczestnicy stosowali przemoc	brak dokumentu potwierdzającego działania
		jest stworzony system monitorowania zachowania uczestników w trakcie trwania programu	tak
		jest stworzony system monitorowania zachowania uczestników do 3 lat po ukończeniu programu	tak
		monitorowanie rozpoczęte było przed upływem 3 miesięcy od	tak, uczestnicy są objęci monitoringiem od czasu

		zakończenia udziału w programie	ukończenia programu-korekcyjno-edukacyjnego
6.	ocena realizatora zadania	zostały opracowane wskaźniki, które pozwolą na ocenę wykonania zadania ze szczególnym uwzględnieniem celów określonych w zakresie oddziaływań	brak dokumentu potwierdzającego
7.	dokumentowanie działań	wszystkie działania ze szczególnym uwzględnieniem osiągniętych efektów są dokumentowane	brak dokumentu potwierdzającego
		obecność uczestników na spotkaniach potwierdzana jest listami obecności	tak
8.	warunki ukończenia programu	uczestnik brał udział w minimum 70% spotkań	tak
		zostały osiągnięte cele określone w zakresie oddziaływań	brak dokumentu potwierdzającego

W kontrolowanym okresie w powiecie białogardzkim zrealizowano jedną edycję programu psychologiczno-terapeutycznego w 2023 roku. Odbyła się ona w okresie od 7 września do 16 listopada 2023 r. Program został zrealizowany w wymiarze 60 godzin. Działania były dokumentowane. Monitorowanie zachowania uczestników i ich funkcjonowania w środowisku rozpoczęto przed upływem 3 miesięcy. Spotkania prowadzone były w formie spotkań grupowych w odstępach tygodniowych. Zgodnie z zaleceniami z 18 września 2024 roku realizacja ww. programu powinna być prowadzona w formie spotkań indywidualnych lub grupowych.

Realizatora Programu pouczono o konieczności opracowania wskaźników, które pozwolą na ocenę wykonania zadania oraz dokumentowania osiągniętych efektów i celów.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 6-6.2

7. Wykonanie przez powiat obowiązku wydawania zaświadczeń oraz danych dotyczących terminów realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

W okresie objętym kontrolą powiat białogardzki otrzymał łącznie 50 skierowań od zespołów interdyscyplinarnych z gmin: Białogard, Karlino, Tychowo i Miasto Białogard, zgłaszających uczestników do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz psychologiczno-terapeutycznym. W tym samym okresie powiat białogardzki zgodnie z przepisami rozesłał informacje o terminie planowanego

rozpoczęcia programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych do zespołów interdyscyplinarnych z terenu powiatu.

W kontrolowanym okresie wystawiono 5 zaświadczeń o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 7

8. Realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie na rok 2023 oraz Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Ip.	Zadanie	informacja o realizacji, w tym uzyskane efekty
1.	Diagnoza zjawiska przemocy na terenie powiatu	Przeprowadzona i zawarta w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Białogardzkim na lata 2024-2030
2.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych dot. przemocy domowej	Placówki oświatowe brały udział w kampanii „Młodzi przeciwko uzależnieniom i przemocy”, a także organizowały warsztaty dotyczące agresji i przemocy oraz zajęcia profilaktyczne
3.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich	Skierowano pisma do kościołów i związków wyznaniowych z prośbą o wprowadzenie elementów edukacji na temat zjawiska przemocy do programu nauk przedmałżeńskich
4.	Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów	Jednostki powiatowe współpracują ze Stowarzyszeniem Kobiety Kobietom oraz Stowarzyszeniem Pomocy Przytulisko w Białogardzie (jednym z celów działania jest przeciwdziałanie patologii społecznej w zakresie problemów związanych z przemocą)

	prowadzonych przez organizacje pozarządowe	
5.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową	Programy służące działaniom profilaktycznym realizowane są przez Poradnię (m.in. program „Szkoła dla Rodziców”)
6.	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	Program jest opracowany i realizowany
7.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej (punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodków interwencji kryzysowej, innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc)	W powiecie białogardzkim funkcjonuje SOWOPR
8.	Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, ośrodkami pomocy społecznej, KPP, jednostkami oświatowymi
9.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Opracowano i upowszechniono ulotki, plakaty, informatory nt. instytucji udzielających pomocy, poradnictwa

10.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych zajęć edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Zajęcia grupowe i konsultacje indywidualne prowadzi SOWOPR (grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej). Ponadto działania edukacyjne prowadzi Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białogardzie
11.	Realizowanie przez instytucje publiczne, zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	W powiecie białogardzkim dostępne jest poradnictwo psychologiczne, socjalne, prawne, funkcjonuje również grupa wsparcia
12.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej	Programy realizuje Poradnia („Szkola dla Rodziców”, zajęcia psychoedukacyjne). Ponadto Stowarzyszenie Kobiety Kobietom prowadzi poradnictwo psychologiczne, socjalne i prawne. PCPR oferuje poradnictwo psychologiczne i socjalne, a SOWOPR prowadzi grupę wsparcia
13.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej	W powiecie białogardzkim funkcjonuje SOWOPR
14.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	W powiecie białogardzkim funkcjonuje SOWOPR.
15.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	Rozpowszechniano informacje o bezpłatnych ogólnopolskich numerach pomocowych oraz całodobowym numerze SOWOPR-u

16.	Czy na terenie powiatu, znajduje się przyjazny pokój przesłuchań? Jeśli tak, to gdzie?	Przyjazny pokój przesłuchań znajduje się Ośrodka Wspierania Rodziny „Dom Pod Świerkiem” w Białogardzie
17.	Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	W przypadku konieczności zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a – dzieci umieszczane są m.in. w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Białogardzie
18.	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	Monitorowanie skuteczności działań pomocowych odbywa się w oparciu o dane SOWOPR-u funkcjonującego w powiecie
19.	Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową. Przesyłanie każdego roku zaktualizowanych informatorów, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowym/miejskim Policji, Żandarmerii Wojskowej oraz gminom wchodzącym w obręb powiatu – do 30 stycznia i do 31 lipca	Informacje umieszczono na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Białogardzie. Przesłano zaktualizowane informatory do instytucji
20.	Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, zapewnienie dostępu do programów przez całoroczną dostępność miejsc, badanie skuteczności programów poprzez monitorowanie udziału tych osób w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych przez okres 3 lat po ukończeniu programu	W 2023 r. program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych ukończyły trzy osoby, a w 2024 r. pięć osób. Monitoring odbywa się 2 razy w roku poprzez rozmowy z uczestnikami programu i wizyty w środowisku
21.	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób	W 2024 r. program psychologiczno-terapeutyczny ukończyło 5 osób. Monitoring odbywa się 2 razy w roku

	stosujących przemoc domową, zapewnienie dostępu do programów przez całoroczną dostępność miejsc, monitorowanie udziału tych osób w programach psychologiczno-terapeutycznych	poprzez rozmowy z uczestnikami programu i wizyty w środowisku
22.	Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu	Skuteczność programu realizowanego w 2023 roku jest badana podczas monitoringu osób, które ukończyły program.
23.	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	Brak realizacji
24.	Opracowanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Nie opracowano diagnozy potrzeb szkoleniowych
25.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. supervizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	SOWOPR zorganizował dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie grupę wsparcia. Poradnia realizowała zajęcia psychoedukacyjne dla nauczycieli

Kontrolujący stwierdzili uchybienie polegające na braku realizacji następujących zadań Programu:

- nie opracowano i nie realizowano programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny,

- nie opracowano diagnozy potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 8

9. Realizacja zaleceń pokontrolnych wydanych pismem z dnia 16 grudnia 2021 r.

W dniach 28-29 września 2021 r. zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w powiecie białogardzkim kontrolę kompleksową sposobu realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W wyniku kontroli wydano zalecenie „Podjąć działania zmierzające do realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. Ustalono, że zalecenie zostało zrealizowane - powiat białogardzki w 2023 roku zrealizował program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.

Wszystkie wskazane powyżej działania są udokumentowane w kartach kontroli nr 9

10. Podsumowanie ustaleń kontroli.

Stwierdzone uchybienia	- nie opracowano i nie realizowano programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny, - nie opracowano diagnozy potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
Skutki stwierdzonych uchybień	Brak pełnego wsparcia dla osób stosujących przemoc domową oraz członków zespołów interdyscyplinarnych/grup diagnostyczno-pomocowych
Przyczyny stwierdzonych uchybień	Niedopatrzenie wykonania obowiązków
Uprawnienia przedstawiciela kontrolowanej jednostki	1) przed podpisaniem protokołu kontroli kontrolowany może zgłosić umotywowane zastrzeżenia na piśmie, co do jego treści w ciągu 7 dni od dnia otrzymania do podpisu 2) prawo odmowy podpisania protokołu powinno być poprzedzone złożeniem pisemnych przyczyn odmowy, co nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego

Ocena jednostki kontrolowanej	Działalność powiatu białogardzkiego w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.
Data sporządzenia protokołu	31 października 2024 roku
Protokół otrzymują	- Starostwo Powiatowe w Białogardzie - egzemplarz nr 1 - Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki - egzemplarz nr 2

Białogard, dnia 13.11.2024 r.

Protokół otrzymałem dnia 7.11.2024 r.

Paweł Wiśniewski

Starosta białogardzki

Zespół inspektorów:

Dorota Kowalska

Główny specjalista

Aneta Łątka

Starszy inspektor wojewódzki

Klauzula anonimizacji

- A. **Zakres wyłączenia:** informacje mogące bezpośrednio lub w kontekście ujawnić dane osobowe osoby fizycznej.
- B. **Podstawa prawna wyłączenia i przetwarzania:** art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej(Dz. U. z 2022r poz. 902 – tekst jednolity), art. 5 ust.1. lit. B oraz art.6 ust.1 lit. C Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.
- C. **Osoba, która dokonała wyłączenia:** Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
- D. **Podmiot w interesie którego dokonano wyłączenia z jawności:** art. 8 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej: (osoby fizyczne).